

Ukens innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Ole Brix skadet i Spania.....	1
Kristin Clemet kommer til BIO.....	1
BIOs intranett begynner å ta form.....	2
BioMed Camp 2004 – forespørsel om gruppeledere og temaer for gruppene	2
3 nye artikler fra BIO	3
Ledige stillinger.....	4

Ole Brix skadet i Spania

BIO-INFO skal ikke lage rutiner for å melde offentlig om alle som sykemeldes, så dette er unntak. Saken er imidlertid såpass spesiell at den allerede har vært utgangspunkt for mange lunsj-samtaler rundt om i BIO. Så her er en kort-versjon av det som skjedde:

BIO-professor [Ole Brix](#) og en kollega ved Christian Michelsen Research hadde akkurat avsluttet et kort forskningsopphold ved Alicante i Spania. Formålet var å teste en metode til å beregne vekten på levende tunfisk. Dette er meget kostbare saker, og en stor og pent håndtert fisk kan selges for en halv million kroner i Japan. Så med slike kilopriser er det vel verd å investere i utstyr som kan veie den ganske nøyaktig.

På vei tilbake til flyplassen, mens de sto omtrent helt stille ved en sidevei som førte til innkjørsel til motorveien, ble de påkjørt fra siden av en bil som kom i omtrent 175 km/t. Ole var passasjer i høyre framsete. Bilen der Ole Brix var passasjer ble truffet på sida rett bak Oles sete. Oles bil roterte, og ble deretter løftet opp og kastet rundt. Bilen landet på sida på sjåførens side. Den andre bilen fortsatte i 50 meter videre før den klarte å stanse.

Ca 10 politifolk kom til ganske umiddelbart. De kunne ikke forstå hvordan to menn kunne klatre tilsynelatende uskadd utav den påkjørte og sterkt ramponerte bilen. Sjåføren fikk ingen fysiske skader, mens Ole fikk brestet eller brukket noen ribben. Han hadde derfor i begynnelsen betydelige smerter når han pustet. Ole er nå hjemme og sykemeldt i 4 uker og er i god bedring. Han forventer å bli helt frisk. Han bruker selv betegnelsen englevakt: han ble reddet av sikkerhetsbeltet og kollisjonsputer (airbag) beregnet på kollisjon fra siden. Men han mener også at noe av forklaringen på at han overlevde er at den andre bilen holdt slik avsindig fart at Oles bil både roterte i lengderetningen, snurret rundt og ble kastet i været. På denne måten gikk det meste av kollisjonsenergien over i rotasjon og kamp mot tyngdekraften. Hadde bilen med nordmennene blitt stående i ro på grunn av lavere kollisjonshastighet, ville kollisjonsenergien i større grad forplantet seg inn i bilen og til menneskene inni, mener Ole. Og da tror han ikke at han hadde kunnet fortelle om dette i ettertid.

Kristin Clemet kommer til BIO

Mandag 18. august får UiB og HI besøk av utdannings- og forskningsminister [Kristin Clemet](#). Hun gjennomfører i år en rekke samtaler med aktive forskere, og vil denne dagen snakke med ”marinforskere” ved UiB og HI. Tidligere i vår besøkte hun medisinske forskere ved Bygg for Biologiske Basalfag (BBB) på Haukeland. Besøket

til UiB legges denne gang til BIOs arealer på Høyteknologisenteret. Hun vil både snakke med BIO-forskere og med forskere ved Sars-senteret og ILAB samt marine geo-vitenskapelige forskere. Hun vil snakke med alle typer forskere fra stipendiater til professorer. Vi har ennå ikke valgt ut hvem som skal møte henne.

BIOs intranett begynner å ta form

Lenkene på <http://bio.uib.no/lokal> gir informasjon om interne forhold ved Institutt for biologi. Du vil se at det fremdeles mangler mye! Dette vil gradvis rette på seg. Du finner også link til de interne sidene nederst i midten på <http://www.bio.uib.no/>. BIOs hjemmeside har nå også fått oversikt over forskergruppetilhørigheten til alle vitenskapelige ansatte. Du finner oversikten under "Personell". Sortér ansatt-listen etter "Forskergrupper". Om ikke lenge vil forskergruppene framstå som enheter på web-sida vår, og de vitenskapelig ansattes egne hjemmesider blir linket opp fra hjemmesida til forskergruppa deres.

BioMed Camp 2004 – forespørsel om gruppeledere og temaer for gruppene

BIO har fått brev fra BioMedCamp om vi har forslag til tema for gruppearbeid, og om vi har hovedfagsstudenter som kan være gruppeledere. Dersom noen hovedfagsstudenter og ansatte ønsker å tilby et "opplegg", så er det fint om de kontakter Maria Mellomstrand, gjerne med beskjed også til BIO. Hovedfagstudenter kan også ta direkte kontakt med Maria Mellomstrand dersom de ønsker å være gruppeledere, men ikke har et forslag til tema for gruppa. Her er brevet fra BioMedCamp:

BioMed Camp er en av tre sommerleire som hvert år blir arrangert av Forbundet Unge Forskere. BioMed Camp blir i år arrangert for sjette året på rad og skal, som tidligere, bli holdt i Bergen, 8.-13. august. Leiren samler skandinavisk ungdom i alderen 17-21 år, og i løpet av uken leiren varer får deltagerene gjøre seg kjent med hva forskning innen biologi og medisin innebærer. Deltagerene blir delt inn i små grupper som jobber med et lite forskningsprosjekt. Mot slutten av leiren legges prosjektet fram for alle deltagerne. I tillegg til gruppearbeidene blir det også forelesninger av noen av Norges fremste forskere.

BioMed Camp ønsker entusiastiske gruppeledere til gruppearbeidene. Vi ønsker hovedfagsstudenter til denne jobben, da vi hatt veldig positive erfaringer med hovedfagsstudenter fra tidligere år. Vår erfaring tilsier at hovedfagsstudenter er flinkere til å legge opp til et passende faglig nivå, og er også mer kreative i hensyn til uforutsette problemstillinger. Det er viktig at gruppeledere kan legge seg på et nivå passende til elever i videregående skole, slik at disse får et godt utbytte av arbeidet.

Det er satt av tid til gruppearbeid tirsdag 10. august, onsdag 11. august og torsdag 12. august. Fredag 13. august vil det være fremføring av gruppearbeidene.

BioMed Camp kan tilby gruppeledere NOK 5000 for arbeidet. Går to hovedfagsstudenter sammen om å være gruppeledere, vil vi kunne tilby dem NOK 3000 hver.

Gruppearbeidene under BioMed Camp 2003 var lagt til fysiologisk institutt, hvor det ble jobbet med læringsprosesser hos rotter, molekylærbiologisk institutt, hvor man så på algeforgiftning og forurensning av giftige blå-grønnalger, og zoologisk institutt, hvor det ble forsket på parasitter hos fisk. Gruppearbeidene ved fysiologisk – og molekylærbiologisk institutt var spesielt suksessfulle.

Vi ønsker tilbakemelding om dette er av interesse, og en oversikt over hovedfagsstudenter og hvilke prosjekter som kunne vært aktuelle for gruppearbeider under BioMed Camp.

Dette vil være en mulighet for å få ungdom interessert i den forskningen som foregår ved Universitetet i Bergen. Mer informasjon om BioMed Camp finnes på www.biomedcamp.no. Korrespondanse til BioMed Camp kan rettes til faglig ansvarlig for leiren; Maria Mellemstrand, med kontaktadresse: maria@ungeforskere.no

Med vennlig hilsen Maria Mellemstrand, Leder BioMed Camp

3 nye artikler fra BIO

Høie H, Andersson C, Folkvord A, Karlsen O 2004. Precision and accuracy of stable isotope signals in otoliths of pen-reared cod (*Gadus morhua*) when sampled with a high-resolution micromill. Marine Biology 144: 1039-1049

Abstract: A high-resolution sampling technique for stable-isotope measurements in otoliths is now available, but little is known about the precision and accuracy of the results when using this technique. Otolith samples of pen-reared cod (*Gadus morhua* L.) with well-defined temperature history were obtained using this high-resolution sampling technique. Samples from different-aged cod otoliths were collected in two yearly increments corresponding to the calendar years 1994 and 1995, and the stable-oxygen ($\delta^{18}\text{O}$) and -carbon ($\delta^{13}\text{C}$) isotope compositions of the samples were measured. Otolith $\delta^{18}\text{O}$ values had a clear seasonal pattern in response to the

seasonal water temperature. Otolith material deposited in the same calendar years of different-aged fish showed similar $\delta^{18}\text{O}$ values. High precision of the temperature estimate using otolith $\delta^{18}\text{O}$ values was obtained when comparing results from different otoliths. The accuracy of the temperature estimates, relative to measured mean monthly water temperature, was also high, but reduced sampling resolution in the otoliths significantly reduced the accuracy due to attenuation of the $\delta^{18}\text{O}$ signals. We found that the otolith $\delta^{13}\text{C}$ values had a cyclic pattern, roughly in phase with the $\delta^{18}\text{O}$ values. This was most likely caused by temperature-increased metabolism. Indications of age-specific otolith $\delta^{13}\text{C}$ values are also presented.

Professor Arild Folkvord (til høyre) er leder for FIBER-forskergruppa der Hans Høie er forsker. Les mer om dem her: <http://www.bio.uib.no/Code/PersonligSide.php?pid=1045&lang=N>
<http://www.bio.uib.no/Code/PersonligSide.php?pid=1009&lang=N>

Taranger GL, Vikingstad E, Klenke U, Mayer I, Stefansson SO, Norberg B, Hansen T, Zohar Y, Andersson E 2003. Effects of photoperiod, temperature and GnRH α treatment on the reproductive physiology of Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) broodstock. FISH PHYSIOLOGY AND BIOCHEMISTRY 28: 403-406

Abstract: The present study demonstrates that accelerated photoperiod advances ovulation in Atlantic salmon, and that exposure to cold water prior to spawning further advances and synchronizes this

process while improving egg-survival. High water temperature inhibited both sperm release and ovulation, whereas a GnRH α treatment overrode this temperature effect in most individuals. A decrease in water temperature seemed to accelerate both ovulation and sperm release, and water temperature modulated the plasma 17,20betaP profiles around ovulation and sperm release. The GnRH α treatment markedly increased the volume of strippable milt and the plasma 17,20betaP levels in males.

Erik Vikingstad, Ian Mayer og Sigurd Stefansson kommer fra akvakultur-gruppen ved IFM og går nå inn i Developmental Biology of Fish-gruppen under ledelse av Hans Jørgen Fyhn. Les mer om dem her: <http://www.bio.uib.no/Code/PersonligSide.php?pid=1230&lang=N>
<http://www.bio.uib.no/Code/PersonligSide.php?pid=1021&lang=N>

Andersson E, Kumar SR, Ackers J, Taranger GL, Stefansson SO, Trant JM 2003. Photoperiod and temperature affects seasonal ovarian gene expression of p450 aromatase and gonadotropin receptors in Atlantic Salmon (*Salmo salar* L.) broodstock. FISH PHYSIOLOGY AND BIOCHEMISTRY 28: 411-411

Abstract: Photoperiod and temperature modulated the seasonal pattern of ovarian gene expression of P450 aromatase, Follicle-Stimulating Hormone receptor and Luteinizing Hormone receptor in Atlantic salmon broodstock.

Ledige stillinger

Seniorkonsulent (studieleiar) ved BIO

Vi søker ein leiar for studieseksjonen, som vil bestå av til saman 5 stillingar. Seksjonen har administrativt ansvar for koordinering, kvalitetssikring og utvikling av instituttet sine studieprogram på bachelor-, master- og doktorgradsnivå. Seksjonen er òg sekretariat for fleire programstyre, forskarskulen i marinbiologi og forskarutdanningsutvalet ved instituttet. Instituttet har òg studieplassar for masterstudentar frå utviklingsland. Seksjonen har vidare ansvar for studierettleiing, tilrettelegging for undervisning, informasjonsarbeid, internasjonalisering, innpassing av norsk og utanlandsk utdanning, studentrekruttering, eksamen, undervisningsbudsjett, lærarutdanning og etter- og vidareutdanning. Seksjonen har eit særleg ansvar for den nye studiereforma. Næraste overordna er kontorsjefen, og studieleiar rapporterar til denne.

Tromsø: Førsteamanuensis i ferskvannøkologi (vassdrag) ved Norges fiskerihøgskole (NFH). Frist: 26.07.

Tromsø: Stipendiat i marin økologi på lavere trofisk nivå i Arktis ved NFH. Frist: 26.07.

Tromsø: Stipendiat i molekylærbiologi/ bioprospektering ved NFH. Frist: 19.07.

Lyngseidet, Troms: Ved MarinHelse AS er det ledig stilling for en fiskehelsebiolog fra 1. 9.

Flatanger, Nord-Trøndelag: Aqua Kompetanse AS søker en medarbeider som er interessert i bærekraftig naturforvaltning og næringsutvikling innen det marine miljø.

NTNU: Ved Institutt for biologi er det ledig stilling som stipendiat innen molekylærbiologi for en periode på inntil 3 år. Dette er en utdanningsstilling som i hovedsak skal gi lovende forskerrekutter anledning til faglig utvikling med sikte på doktorgrad.

NLH/Planteforsk: Ved planteforsk Plantvernet, Avdeling skadedyr, er det fra 04.07.2004 ledig stilling som avdelingsingeniør på prosjekter innen skadedyr (insekter og midd) og deres naturlige fiender.